

מדינת ישראל
משרד החינוך

תקשורת ותרבות

נושא השיעור: סולידריות והתנגדות חלק 1

עם המורה ענת ווגמן

מה נלמד היום?

מהי סולידריות *

סולידריות חברתית, פוליטית וסולידריות כלל עולמית *

המודל הטקסי *

מה נלמד היום?

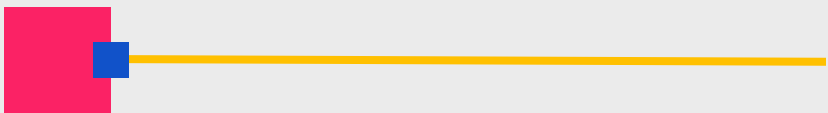
סולידריות ותרבות *

"גישות לחקר התרבות – "דג במים" ו"ארגז הכלים" *

מהי סולידריות?

**סולידריות היא רגש של אחדות המבוסס על שותפות
אינטרסים, מטרות או העדפות
בין בני אדם.**

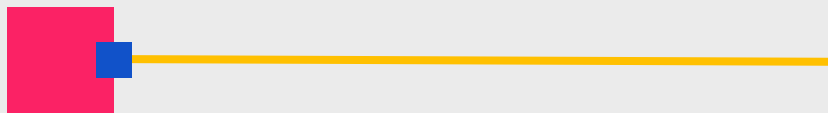
מהי סולידריות פוליטית?

בפוליטיקה סולידריות היא ערך מרכזי, כשלעיתים הבעת סולידריות נתפסת כהזדהות עם אינטרסים של קבוצות מוחלשות חברתית.

מחאה בווישינגטון בעקבות Me too

סולידריות חברתית

סולידריות כלל עולמית

הסולידריות החברתית באה לידי ביטוי גם ברגעים טובים כמו ניצחונות וגם ברגעי חירום או משברים.

המודל הטקסי

סולידריות חברתית נוצרת על ידי **טקסים** שחוזרים על עצמם שוב ושוב ומופצים דרך אמצעי תקשורת ההמונים.

טקסים אלו מקדמים נרטיבים ומיתוסים שהופכים להיות חלק מהתרבות שלנו.

כיצד משמשת התרבות ביטוי לסולידריות?

נרטיב הוא סיפור בעל משמעות המעצב את חיינו ותפיסת עולמנו.

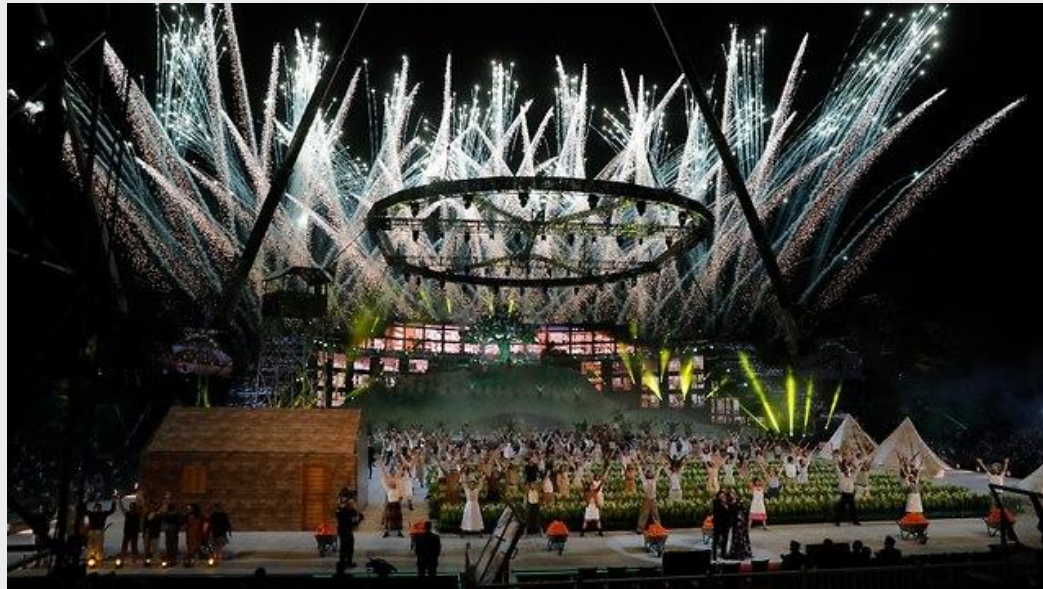
כיצד משמשת התרבות ביטוי לסולידריות?

הטקס הוא אחד מהאופנים ליצירת קהילה פוליטית.
הטקס **מעצב תודעה** אודות המציאות דרך יצירת
תמונות ויזואליות ודרך נאומים.

כיצד משמשת התרבות ביטוי לסולידריות?

בכך מייצר הטקס מיתוס של לכידות
ומשמר את הזיכרון הקולקטיבי של קהילה / עם / לאום

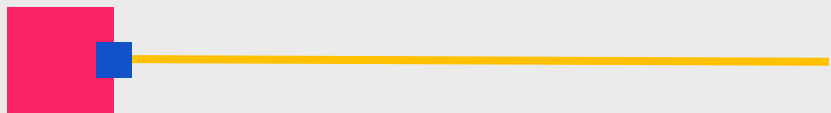
התקשורת מעצבת את חיינו

התקשורת מטפחת תפיסת עולם.

התקשורת, מייצרת עולם דימויים סמלי
דרכו אנחנו חווים את המציאות המוצגת לנו.

התקשורת מפיצה דימויים וערכים הקיימים בחברה
ועל ידי כך מעצבת ומטפחת את תפיסת העולם שלנו.

שתי גישות לחקר התרבות

גישת הדג במים

לא ניתן להפריד בין התרבות לבינינו

שתי גישות לחקר התרבות

גישת ארגז הכלים

אנחנו לוקחים מתוך התרבות
מה שאנחנו צריכים

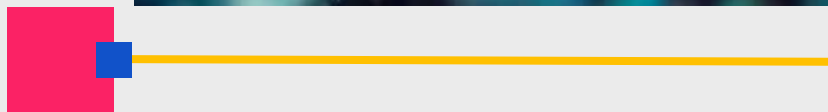
"הדג במים" – ג'יימס קארי

התרבות סביבנו היא כמו מים שמקיפים אותנו.
הסיפורים, הטקסים, השפה המנהגים הם חלק
מאיתנו.

"הדג במים" – ג'יימס קארי

איננו יכולים להפריד את התרבות מחיינו
כפי שלא ניתן להפריד בין דג למים שבהם הוא שוחה

גישת "ארגז הכלים" – אן סוידלר

התרבות היא מעין "ארגז כלים"

לכל חברה יש בסיס (מעין ארגז) של סיפורים, דימויים וטקסים מהם היא מרכיבה את נורמות והערכים שלה.

אנשים משתמשים בארגז הכלים הזה בחיי היום יום

ולפיו קובעים את פעולותיהם.

מה למדנו עד כה?

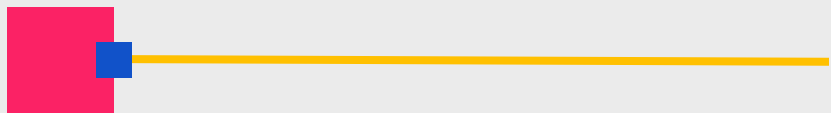
1. יתרונות הסולידריות- יצירת תחושות חוסן ולכידות חברתית
2. חברות וקהילות מבוססות על נארטיבים ומיתוסים
3. נרטיב הוא סיפור על פיו אנחנו נקראים לחשוב לחיות ולמות.

מה למדנו עד כה?

4. התקשורת מעצבת את תפיסת העולם שלנו על ידי הפצתם של ערכים, סמלים וטקסים הנמצאים בבסיס כל חברה.

5. שתי גישות לחקר התרבות. "הדג במים" ו"ארגז כלים".

משימת סיכום

1. חפשו כתבה מהעיתונים או כתבה משודרת/ סרט/וידאו קליפ בהם מופיעים סמלים או טקסים. הסבירו את הנרטיב העולה מתוכם וכיצד נרטיב זה מסייע לתחושת הסולידריות החברתית.
2. הסבירו את הטקסט בו התמקדתם על פי שתי הגישות לחקר התרבות: גישת "הדג במים" (התרבות היא חלק בלתי נפרד מאיתנו) וגישת "ארגז הכלים" (אנחנו בוחרים כיצד לפעול בחיינו).

מדינת ישראל
משרד החינוך

תודה שהשתתפתם בשיעור

הופק עבור משרד החינוך ע"י מטח